

'Meedoen aan onderzoek kost ons tijd, maar geeft ook duidelijkheid'

Paulien de Jong, directeur van een van de zes scholen van het Friesland College, voor middelbaar beroepsonderwijs en volwasseneneducatie

foto: Jacob van Essen

'Onze cursisten gaan liever zelf aan de slag dan dat ze van A tot Z een boek doorwerken. Daarom ben ik enthousiast over 'serious gaming' als instrument om leerachterstanden weg te werken. Is mijn enthousiasme terecht? Ik ben blij dat dit nu systematisch wordt uitgezocht. Ook al kost zo'n onderzoek ons tijd, die heb ik er graag voor over. Als blijkt dat 'serious gaming' onze cursisten niet echt verder helpt, gaan we er niet mee door. Als het wél werkt, weten we zeker dat we iets goeds in handen hebben en kunnen we docenten met argumenten overtuigen.'
Paulien de Jong ontving in april 2014 NRO-subsidie voor het samenwerkingsproject 'Verbeteren van rekenvaardigheid mbo-leerlingen met een serious game'.

Onderwerpen van onderwijsonderzoek

In de samenleving

- Onderwijs en arbeidsmarkt
- Pedagogische functie van onderwijs
- Een leven lang leren
- Beleid en bestel
- Maatschappelijke context van onderwijs
- Segregatie en achterstandsbestrijding

Op school

- Kwaliteitszorg
- Schooleffectiviteit
- Organisatie en management
- Succesfactoren van onderwijsvernieuwing
- Onderwijsloopbanen en overgangen in het onderwijs
- Opleiden en professionalisering van docenten

In de klas

- Leerproblemen
- Leren en onderwijzen
- Onderwijsaanbod
- Differentiatie en omgaan met verschillen
- Onderwijsontwerp en curriculumontwikkeling
- Domeinspecifieke aspecten van onderwijs en vakdidactiek
 - ICT en onderwijs
 - Online onderwijs/digitalisering
 - Toetsen en beoordelen
 - Werkplekken en informeel leren

**Nationaal Regieorgaan
Onderwijsonderzoek (NRO)**

Bezoekadres: Laan van Nieuw Oost Indië 300,
2593 CE Den Haag
Postadres: Postbus 93461, 2509 AL Den Haag
Website: www.nro.nl
E-mail: info@nro.nl

Met onderzoek onderwijs vernieuwen

'Docenten kunnen elkaar ondersteunen in een verbeterproces dat nooit stopt...'

'Blij dat systematisch wordt uitgezocht of serious gaming werkt voor onze leerlingen...'

'Een degelijke basis leggen onder onderwijsvernieuwing...'

'Als onderwijsonderzoek en -praktijk bij elkaar komen, gebeurt er iets moois...'

foto Peter Hiltz / HH

Waarom een regieorgaan?

Het Nationaal Regieorgaan Onderwijsonderzoek (NRO) coördineert de programmering en financiering van onderzoek naar onderwijs. Het bevordert de wisselwerking tussen onderzoek, praktijk en beleid en de toepassing van onderzoeksresultaten. Zo draagt het NRO bij aan het verbeteren en vernieuwen van het onderwijs.

Het Nationaal Regieorgaan Onderwijsonderzoek (NRO) is in 2012 opgericht voor een periode van tien jaar. Aanleiding waren de bevindingen van twee door het Ministerie van OCW ingestelde commissies. Zij concludeerden dat de financiering van het onderwijsonderzoek in Nederland te versnipperd was om echt gewicht in de schaal te leggen en dat wetenschap en praktijk te weinig samenwerkten om echt iets aan elkaar te hebben. De missie van het NRO is om hier iets aan te doen.

Een breed samengestelde stuurgroep bewaakt de koers van het NRO. Vier programmaraden, bestaande uit vertegenwoordigers van wetenschap, onderwijspraktijk en onderwijsbeleid, bepalen de onderzoeksthema's. Er zijn raden voor fundamenteel, praktijkgericht en beleidsgericht onderzoek en er is een overkoepelende raad. Het NRO zelf heeft jaarlijks zo'n 15 miljoen euro beschikbaar voor onderzoek. Daar komen incidenteel programma's bij rond specifieke onderwerpen die op dat moment van belang zijn. Het NRO is ondergebracht bij de Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO).

'Het NRO garandeert hoogwaardig en relevant onderzoek.'

Monique de Koning, beleidsmedewerker primair onderwijs, ministerie van OCW

'Voortdurende kwaliteitsverbetering in het onderwijs staat voor OCW centraal. LeerKRACHT, een door McKinsey ontwikkeld programma, sluit daar goed bij aan. Het laat docenten elkaar ondersteunen in een verbeterproces dat nooit stopt. Wij willen graag weten welke waardevolle elementen er in LeerKRACHT zitten. Niet alleen voor 'evidence-based' beleid, maar ook om een nieuwe onderzoeksmethodiek te ontwikkelen. Het effect meten van interventies in een steeds veranderend proces is immers ingewikkeld. We werken samen met het NRO omdat het NRO garant staat voor hoogwaardig én relevant onderzoek dat wetenschap, beleid en praktijk met elkaar verbindt.' Monique de Koning vroeg het NRO een impactmeting aan te besteden en te begeleiden van het schoolverbeteringsmodel 'LeerKRACHT'.

foto Robert Coddyn

'Samen met scholen onderzoeken wat nu écht werkt'

Jelle Kaldewaij, directeur NRO

'Als docent Nederlands, als lerarenopleider en later als hoofdinspecteur heb ik het onderwijs van binnenuit leren kennen. De ene na de andere vernieuwingsbeweging heb ik voorbij zien komen. Vaak vooral gebaseerd op de diepgewortelde overtuiging van een groep enthousiastelingen. Of het nu ging om een romantisch idee van volledige keuzevrijheid of om klakkeloze omarming van nieuwe technologie. Het is goed en nodig dat het onderwijs zich vernieuwt. Maar ik wil graag helpen daar een degelijke basis onder te leggen. Samen met scholen onderzoeken wat nu écht werkt. Daar profiteren we allemaal van: leerlingen, scholen en de samenleving.'

foto Fiodor Buis

Betrouwbaar en toepasbaar onderwijsonderzoek

Omdat de ene generatie leerlingen de andere niet is, omdat de samenleving verandert en omdat er steeds nieuwe ondersteunende technologie beschikbaar komt, wordt ook het onderwijsveld uitgedaagd zich voortdurend te vernieuwen en te verbeteren. Onderwijsonderzoek kan eraan bijdragen dat dit op een effectieve manier gebeurt, mits het betrouwbaar en toepasbaar is. Hiervoor zet het NRO zich in. Ons werk is grofweg onder te verdelen in vijf activiteiten.

Kennisbehoefte verkennen

Welke kennis heeft het veld nodig, welk onderzoek wordt al uitgevoerd en waar zitten nog hiaten? Dit verkennen we met onze partners: schoolleiders en sectororganisaties, beleidsmedewerkers, onderzoeksinstituten, adviseurs, toezichthouders, wetenschappelijk onderzoekers en andere betrokkenen. We brengen vragen uit alle sectoren en typen van onderwijs in kaart, van voor-schoolse educatie van peuters tot scholing van volwassenen. Zo geven we invulling aan onze regiefunctie.

Onderzoekers uitnodigen

Het NRO doet zelf geen onderzoek, maar nodigt anderen uit om met projectvoorstellen te komen rond de thema's die het veld belangrijk vindt. Afhankelijk van het type vraagstelling en de onderzoeks aanpak die daar het beste bij past, komen de voorstellen van onderzoeksinstituten, zoals universiteiten en hogescholen, of van consortia waarin onderzoekers en onderwijsinstellingen samen optrekken.

De beste voorstellen selecteren

We garanderen niet alleen de relevantie, maar ook de betrouwbaarheid en wetenschappelijke kwaliteit van het onderzoek dat we laten uitvoeren. De beproefde NWO-beoordelingsprocedures maken dit mogelijk. Deze procedures vergen de nodige energie en tijd, onder meer omdat het NRO per voorstel gespecialiseerde deskundigen om advies vraagt, uit wetenschap, praktijk en beleid, en uit binnen- en buitenland. Is er haast geboden, dan passen we de procedures daarop aan, uiteraard met behoud van betrouwbaarheid.

Onderzoek begeleiden

Als een onderzoeksvoorstel eenmaal is gehonoreerd, zorgen we ervoor dat het onderzoek gericht blijft op de praktijk of het beleid van onderwijs, ook als zich gedurende een project nieuwe ontwikkelingen voordoen. Daartoe gaan we regelmatig om de tafel zitten samen met de onderzoekers en de toekomstige gebruikers van de onderzoeksresultaten.

Resultaten verspreiden

Op velerlei manieren stimuleren we dat de resultaten van wetenschappelijk onderwijsonderzoek – al of niet door het NRO gefinancierd – daar terecht komen waar ze nodig zijn. Zo hebben we de Kennisportal Onderwijs gelanceerd, die zo'n twintig databases met resultaten van onderwijs-onderzoek ontsluit. Ook ondersteunen we onderzoekers bij het delen van hun resultaten met een breed professioneel publiek en organiseren we bijeenkomsten waar onderzoekers, onderwijs-professionals en beleidsmakers kennis en ervaring uitwisselen.

Op deze manieren zetten we ons in om het onderwijs maximaal te laten profiteren van wetenschappelijk onderzoek. Zodat leerlingen gestimuleerd worden het beste uit zichzelf te halen, docenten hun werk met enthousiasme doen en de samenleving de kennis en deskundigheid krijgt waaraan zij behoefte heeft.

'Ontmoetingen organiseren is nodig en constructief'

Bas de Wit, senior beleidsadviseur bij de VO-Raad, sectororganisatie voor het Voortgezet Onderwijs

'Onderwijsonderzoek en onderwijspraktijk zijn twee verschillende werelden, die elkaars taal niet altijd verstaan. Als de beide perspectieven bij elkaar komen, ontstaat een mooie synergie. Dat bleek toen we een projectvoorstel van de Onderwijscoöperatie en de VO-raad bespraken met door het NRO geselecteerde onderzoekers. Voor ons was de winst dat we ons voorstel konden aanscherpen en dat we profiteren van bestaande wetenschappelijke kennis. De betrokken onderzoekers hebben meer inzicht gekregen in wat er leeft onder docenten en schoolbestuurders. Het NRO zorgt voor deze ontmoetingen. Dat is nodig en constructief.' Bas de Wit gaf samen met het NRO vorm aan het project 'Professionele leergemeenschappen in het voortgezet onderwijs'.

foto Evelynne Jacq

